

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

בית נבחרי ההסתדרות

ישיבת הועדה למעמד האישה של בינ"ה

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת הועדה למעמד האישה של בינ"ה

ישיבה מספר 10

תל-אביב, בית הוועד הפועל

יום ראשון, ב' באדר א' תשע"ד – 2 בפברואר 2014

הקלטה ותכתוב/תמלול:
אבני - שרותי הקלטה בע"מ

טל': 03 - 6127715

פקס: 03 - 6005823

נייד: 054 - 4622434

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

נוכחים:

ישראלה בן אשר, יו"ר
נחום אסד, מזכיר בינ"ה
אורלי ביטי, חברה
שרי שילון, חברה
אסתר קורדובה
מרים פרקש, חברה
זהבה תנא, חברה
כוכבה קניסטר, חברה
ליליאן סופר, חברה
שלמה קלדרון, חבר
עמרם ששון, חבר
אביגדור יפת
מיכאל כוכבי
אהובה לוי
לאון בן לולו
יונתן דקל

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

סדר יום לישיבת הועדה
למעמד האישה של בינ"ה

על סדר היום:

1. שילוב נשים ערביות בשוק העבודה- האתגר האמיתי לפיתוח ומנוף כלכלי.
מרצה: נדיה חילו, ח"כ לשעבר – מרצה וחוקרת במכון INSS.
2. שונות.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

שונות(סעיף 2 בסדר היום)

ישראלה בן אשר, יו"ר: אנחנו נתחיל את הישיבה. אנחנו נתחיל ומי שיצטרף אלינו יצטרף. ככה, מבחינת הודעות, נתחיל בהודעות. נכון להרגע ישיבת הועדה שנקבעה למרץ מתקיימת כסדרה, אלא אם תהיינה הודעות אחרות. אתם כל הזמן שואלים לגבי הסיור, תאמינו לי גם נחום וגם אני מאוד רוצים לקיים את הסיור והוא יתקיים.

מרים פרקש: מה התאריך כאילו?

ישראלה בן אשר, יו"ר: אבל כרגע ישיבת הועדה מתקיימת כרגיל, 2.3, אלא אם תהיה הודעה אחרת. עכשיו, במידה וזה יסתדר אנחנו נוציא את הסיור במרץ באחד התאריכים.

מרים פרקש: רגע, אמורה להיות ועדה כרגיל וסיור?

ישראלה בן אשר, יו"ר: לא, אמורה כרגע, נכון להרגע, לדקה הזו של 14:10 2.2 הישיבה תתקיים כרגיל ב- 2.3. יתכן ויהיו שינויים ואנחנו נודיע לכם במהלך הזמן הזה שיש כן סיור ומה תאריך הסיור. ויתכן והסיור לא יהיה ב- 2.3 כי צריך לעשות ארגונים וכאלה. אנחנו נודיע לכם, בסדר? אז זאת הודעה אחת.

ישראלה בן אשר, יו"ר: הישיבה של אפריל המתוכננת נופלת על 6 באפריל, אם אנחנו הולכים לפי הלו"ז הרגיל. אז זה יוצא שבוע לפני הפסח. שוב, אנחנו נודיע אם היא מתקיימת או לא, כי זה גם תלוי בסיור ובתאריך הסיור וגם בהחלטה שלנו אם אנחנו מקיימים אותה לפני הפסח, כי אנחנו יודעים שבוע לפני הפסח לכולם יש איזה אטרף אחד קטן, לא גדול, אבל יש. אבל כרגע אלה התאריכים. נשארים as it is, בסדר?

עכשיו דבר נוסף, מחר אני הולכת יחד עם שרי לכנסת, מתקיים שם דיון בנושא של כל התחום הכלכלי הקשור למשפחות חד הוריות. וכפי שאנחנו יודעות, מרבית המשפחות החד הוריות בראשן עומדת אישה. לכן זה איזשהו נושא שדי מעניין אותנו, כשבמהלך הישיבה הזאת אנחנו נקבל גם נתונים, גם חומרים או דברים שיעניינו אותנו, כי זה למשל נושא שהועדה הזאת טרם עסקה בו. אנחנו כנראה נעסוק בו באחת הישיבות הבאות שלנו. אז אנחנו מגיעות שם לדיוני הועדה הזאת.

זה דיון משותף של הועדה למעמד האישה ועוד כמה גורמים בתוך הכנסת, ביניהם, זה קשור למרץ שמקיימת את הדיון הזה. בקיצור, זה חיבור של הרבה מאוד חברות כנסת שחברו להרים את הנושא הזה וזה מתקשר לעובדה שאם שמתם לב בשבועות האחרונים יש מודעה שמתפרסמת לגבי הנושא של מזונות, שהוקמה ועדה מיוחדת שתטפל בנושא מזונות לנשים. כי עד עכשיו היתה בעצם איזושהי בעיה, כלומר ביהמ"ש היה פוסק סכום מזונות, הבעל לא תמיד היה משלם את זה, נשים היו פונות לביטוח הלאומי, הביטוח הלאומי משלם רק עד תקרת שכר מסוימת ואת ההפרש ובקיצור היה שם,

2.2.2014

וגם אחרי תקופה נמשכת שהבעל לא משלם רק אז מתחיל הביטוח.

מרים פרקש:

הועדה הזאת לא תדון בזה, רק רוצים הפוך לעשות עכשיו, שאם יהיה

זהבה תנא:

שהגברים,

עכשיו מעט נשים ידעו שאם הן מגישות בקשה לביטוח לאומי זה לא

ישראלה בן אשר, יו"ר:

מפחית מהזכות שלהן לפנות להוצל"פ, לנסות לממש את מה שבתייהמ"ש או השופטים פסקו מבחינת הסכום, שאז הוא סכום הרבה יותר גבוה וגם לא תלוי בהכנסה שלה. וכנראה לאחר הרבה מאבקים ודיונים הוחלט שבאמת צריך למעשה לסייע לנשים להגיע ולממש את זכות המזונות דרך ההוצל"פ, כלומר קיצור תהליך וכל הסיפור, על מנת שגם זה לא יהיה נטל על המדינה, כי מה היה הנימוק תמיד? שביטוח לאומי צריך לממן את זה ואחר כך הוא צריך לגבות את זה וכולי וכולי.

זה אמור להתחיל היום.

שרי שילון:

את יודעת, בין תאריכים שאמורים להיות ל-, אנחנו נראה איך זה עובד.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אבל רק לידיעה אני חושבת שזה חשוב לראות את זה וחשוב לעקוב אחרי זה ואנחנו לכן נעסוק בסוגיות האלה בישיבות אחרות. דבר נוסף, נחום רוצה לעדכן מדיוני ועדה.

נחום אסד: היתה ישיבה של ועדת הרווחה שאלוף עוזי דיין, יו"ר מפעל הפיס היה פה. היתה ישיבה מרתקת, אינפורמציה שקיבלנו ממנו לא כל יום שומעים, לא כל יום מקבלים, ואז הוא הגיע עם הצעה מעניינת מאוד. והוא אמר תראו, אני מוכן לתת להסתדרות במה של כבוד באותו כנס שדרות שאנחנו עושים. הכל הוא בתנאי שההסתדרות תבוא עם נושא אחד או שניים, כאשר הנושא אחד או שניים הוא שוב פעם, מינוף של זכות העובד לא רק להתאגד אלא גם לקבל את מה שמגיע לו, אבל צריכה להיעשות עבודה יסודית, מעמיקה, עם חומר על מנת שהוא יוכל להביא את זה ויעמיד מול זה את האנשים שצריכים להשיב ולקיים דיון.

הישיבה היתה מרתקת. האינפורמציה שקיבלנו היתה עשירה ביותר. אביגדור, שהוא יו"ר ועדת הרווחה, אנחנו ביקשנו ממנו להמשיך להעביר את זה הלאה על מנת לגבש משהו כהסתדרות, משהו לא רק ששייך לוועדה מסוימת אלא לקחת את כלל הוועדות, את כלל הנושאים שאנחנו מטפלים בהם. הנה אביגדור בדיוק הגיע.

(מר אביגדור יפת הצטרף לישיבה)

נחום אסד: אביגדור, אני בדיוק מדבר על הישיבה עם עוזי דיין ועל הנושא החברתי ועל הנתונים שהוא הציג בפנינו וגם מה הוא הציע לנו כהסתדרות. והוא הציע לנו כהסתדרות לבוא עם נושא אחד או שניים שבו תיעשה עבודה מעמיקה, יסודית ולא סתם, הכנה רצינית אבל משהו שנוגע בכלל ההסתדרות. ואני מעדכן פה את הוועדה, הוועדה למעמד האישה, על מנת שכולם יהיו חלק מהתהליך.

2.2.2014

נחום אסד: אם תצא בסוף איזושהי עבודה מאוד מסודרת ויסודית תינתן במה באותו כנס שדרות, שלא מעט מייחלים להגיע ולא יכולים להגיע. לנו ניתנה הבמה והאפשרות להיות חלק מאותה,

(מדברים ביחד)

ישראלה בן אשר, יו"ר: השאלה איך התהליך כרגע קורה.

נחום אסד: אז אני אגיד, מאוד פשוט. אי אפשר לקחת משהו שכבר דנו בו בכנס שדרות, צריך פשוט לקחת נושאים שמאוד מעניינים, שנוגעים בכולם, כאשר המטרה היא צמצום הפערים בתוך החברה, מינוף הכוח העובד, שזה נשים וזה גברים וזה לא חשוב, זה משהו שצריך לבוא בכותרת אחת גדולה, ההסתדרות, בית נבחרי ההסתדרות, ועדות בינ"ה, משהו שהוא בגדול, לא בקטן ולא משהו שהוא אישי, אלא משהו שהוא נוגע בכלל האוכלוסייה. אז אתם מוזמנים להציע הצעות.

אנחנו נגבש את כל החומרים וברגע שיהיה לנו משהו כתוב אמיתי, אקדמי כזה שיעמיד אותנו נכון אל מול אותה סוללה של אנשים שיישבו מולנו ויגיבו, שזה אומר שרים, חברי כנסת, יושבי ראש מפעלים גדולים, אז אנחנו נהיה חלק מהתהליך הזה. אסור לנו לפספס כזה דבר.

ישראלה בן אשר, יו"ר: מי מרכז את הנושא?

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

אביגדור,

נחום אסד:

נחום ואביגדור.

אביגדור יפת:

אל תדאג אנחנו נהיה ביחד. אביגדור,

נחום אסד:

מאחר והוא הזמין אותנו וההצעה באה

במסגרת הועדה שלו, אנחנו נשאיר את זה אצל אביגדור אבל אנחנו נערב את כולם, כולל את האגף לאיגוד מקצועי, כולל את יתר ועדות בינ"ה שיש להן נגיעה בזה. ואם יש לכן רעיונות כועדה למעמד האישה לגעת במשהו שיכול להביא אחר כך לשינוי, לאיזשהו טרום חקיקה בכנסת, כי משם יצאו לא מעט חוקים, אז יאללה, זה הבמה שלכם.

אוקי. בסדר.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אפשר לשאול שאלה?

שלמה קלדרון:

כן.

נחום אסד:

מפעל הפיס, זה גוף שמגייס 4.5

שלמה קלדרון:

מיליארד שקל בשנה, אני חבר ועדת

הביקורת שם. אם מדברים מפעל כזה שיש לו כסף, האם הוא הציע להסתדרות איזשהו כסף?

לא.

נחום אסד:

אז בשביל מה מפעל הפיס?

שלמה קלדרון:

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

(מדברים ביחד)

נחום אסד: שלמה, תן לי לענות לך.

חבר: יש ויכוח מי יתן למי, ההסתדרות למפעל הפיס או מפעל הפיס להסתדרות.

נחום אסד: אז עכשיו אני אענה לו רק מתוך החוקה ואני לא אגע בכלום.

ישראלה בן אשר, יו"ר: וזה לא כל כך רלוונטי לועדה.

נחום אסד: החוקה לא מאפשרת לאף גוף בהסתדרות, בטח לא להסתדרות כארגון, לקבל אגורה שחוקה אחת משום ארגון במדינה, לא תאגיד, לא מפעל, לא חברה ממשלתית, לא כלום, אסור לנו.

שלמה קלדרון: ענית לי.

נחום אסד: רגע. אין דבר כזה.

שלמה קלדרון: יחד עם זאת,

נחום אסד: יחד עם זאת, יושב לידך סגן ראש עיר שהוא גם היה מ"מ ראש העיר,

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

ויודע שמפעל הפיס זה משהו ששייך
למדינה והחלוקה היא לעיריות, דרך

נחום אסד:

עיריות לנושאים ספציפיים.

אתה יודע מי מקבל את הכסף?

שלמה קלדרון:

חבל שלא היית בהרצאה. אם היית פה
היית,

נחום אסד:

ראשי ערים מחלקים ביניהם את
הכסף.

שלמה קלדרון:

לא, ממש לא.

נחום אסד:

שלמה, בוא, אתה את הויכוח,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

מה, אני אומר לך.

שלמה קלדרון:

אז אני אומר לך שלא.

נחום אסד:

או בדירקטוריון וראשי ערים.

שלמה קלדרון:

אל תתווכח איתו. שלמה, בוא, אנחנו,
זה לא כל כך ל-,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אני שאלתי שאלה קיבלתי תשובה.

שלמה קלדרון:

2.2.2014

נחום אסד: קיבלת תשובה. ההסתדרות לא מקבלת כסף, אסור לה. גם לסיעות אסור לקבל כסף, גם להסתדרות אסור לקבל כסף. היא חיה מתוך דמי החבר שלה, נקודה.

שלמה קלדרון: אני מכיר הרבה גופים שאסור להם והם עושים.

נחום אסד: אז אנחנו לא עושים.

(מדברים ביחד)

חברה: במה בכנס כזה יכולה להביא התאגדויות של עוד עובדים להסתדרות.

ישראלה בן אשר, יו"ר: טוב, אז קודם כל יש לנו כאן שני חברי ועדה חדשים שהצטרפו אלינו לועדה, שני החברים, יש לנו את לוי אהובה ויש לנו את יהונתן כאן.

אורלי ביטי: אני חייבת לספר סיפור אמיתי. אחת המדינות הכי פורצות דרך בנושא של מעמד האישה היתה דנמרק. ואיך היא עשתה את זה? בדיוק, הם הקימו ועדה למעמד האישה שהיה בפריטט נשים וגברים, מתוך הנחה שגברים הם לא סתם איזה מנוולים שרוצים להיות נגדנו, הם פשוט לא מבינים את ההוויה.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

אורלי ביטי: ובאמת בסוף הדרך הם עשו את פריצת הדרך הכי משמעותית.

ישראלה בן אשר, יו"ר: קודם כל אם אנחנו נצליח להראות כועדה למעמד האישה שיש לנו כאן ייצוג די שוויוני של גברים ונשים עשינו כבר את שלנו.

מרים פרקש: נכון.

ישראלה בן אשר, יו"ר: ואנחנו מקווים שזה הכיוון, אני שמחה על כל המצטרפים.

מרים פרקש: ואפשר להגיד שיש גם waiting list של רשימת המתנה של גברים שרוצים להיכנס לוועדה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: יפה. אנחנו נעשה רוטציה. יש לנו צרות טובות. אז ככה, היום ה- 2.2 ובסוף השבוע ציינו את יום האם/יום המשפחה. כמו בכל פתיחה של ישיבה אנחנו מזכירות את אחת הנשים או את אחת הפעולות שקשורות לנשים, והפעם נתנו לחיפה, ותכף תבינו למה, מרים, בואי תספרי לנו קצת.

מרים פרקש: אוקי, המטרה היא תמיד להביא מישהי שכביכול אלמונית, לא ידועה, ושעשתה משהו גדול.

מרים פרקש: ואני הולכת להציג לכם אישה שנקראת נחמדה בידרמן, שאף אחד מכם, אולי רק מי שמאוד מעורב, לא יודע מי זאת. נחמה בידרמן כיום היא בת 72, מיקרוביולוגית בגמלאות, נשואה, אם לשלושה ילדים וסבתא. כשילדיה היו קטנים היא נהגה לספר להם ביום האם בגנים מה קרה בקשר אליה.

ומה קרה? אם יש הישג שנחמה בידרמן גאה בו בחייה זאת התרומה שלה ליסוד ולחגיגה של יום האם בישראל/יום המשפחה כיום, בשנות ה-50. היא היתה רק בת 11 כשהציעה במכתב לעיתון הילדים "הארץ שלנו" לקבוע את יום האם בתאריך מותה של הנרייטה סולד. ומה שהיה מפתיע, משום כך זה נחקק כה חזר בזיכרונה ובזיכרון המדינה כשהצעתה התקבלה תכף ומיד. נשמע מפתיע, ילדה בת 11 כותבת לעיתון, העיתון מקבל את ההחלטה, מעבירים את ההחלטה וזה מתקיים.

מה שקרה, שהיא סיפרה, איך היא הגיעה לזה? אמא שלה סיפרה לה ביום האם כשהיתה קטנה שהיא גדלה בלודג' בפולין במשפחה שסבתא היתה מאוד מרכזית במשפחה. בפולין נהגו לחגוג את יום האם ואצלם מאוד נחשב לתת חשיבות ליום האם ולתת כבוד למשפחה.

למעשה יום האם זה לא היה רעיון מקורי של העיתון, הוא ייבא מארה"ב, שם ב-1914 כחג לאומי, חג שמצמידים שם ציפורן לבן לדש של הבגד, כסמל להקרבה ולטוהר של האימהות. ב-1947 אימצה את המנהג אגודת עזרה בירושלים, שסייעה ליולדות.

2.2.2014

מרים פרקש: וכעבור 4 שנים, וכאן מגיע חיפה, חנה חושי, שהיתה אשת ראש העיר והיתה יו"ר נעמ"ת בעיר קבעה שכל שנה בחנוכה יהיה יום האם בחיפה. ואני זוכרת עוד מילדות באמת,

אורלי ביטי: יש גם גן האם.

מרים פרקש: יש גם כן האם בחיפה, יפה, אורלי. דוז פואה. בקיצור, אני זוכרת באמת מילדות בחיפה שכל שנה בחנוכה היה את חגיגת יום האם בזכות, תמיד ידעו שחנה חושי קבעה את זה. במדינת ישראל אחרי כך וכך שנים החליטו שבאמת ל' בשבט, יום פטירתה של הנרייטה סולד, אם עליית הנוער, בעקבות השינויים התרבותיים בעולם ובישראל שונה יום האם ליום המשפחה.

ובהתאם, לנו חשוב לדעת הדגשים. כשהיה יום האם, ואני לא אחזור על כל הדברים, היה חשוב מאוד את ה-, הראו ממש סרטים שהאמא מטפלת בילדים, במשפחה, הולכת, מבשלת, מנקה, מכבסת, תולה, כמו שאנחנו זכרנו מילדות.

ביום המשפחה, וזה מתחבר היום לכל הדברים, מדגישים את הקשרים בין בני המשפחה הקרובה והמורחבת, נותנים את הדעת על מהות האהבה, על מהות התמיכה ההדדית בין בני המשפחה. התפיסה היא של חלוקת תפקידים שוויונית במשפחה מתוך הכרה בכל סוגי המשפחות השונות, גרושות, חד הוריות, חד מיניות וכולי.

2.2.2014

מרים פרקש: אני מקווה שבאמת יהיה לכולנו יום המשפחה מהנה, חודש פברואר ושנמשיך רק לדבר על נשים אלמוניות שעשו דברים גדולים ויפים.

יונתן דקל: אני רוצה להקריא איזה משהו, אפרופו יום האם. ליום המשפחה קיבלתי ב-whatsapp הודעה מאוד נחמדה שלדעתי שווה קריאה. זה סטטוס שכתבה אמא לבתה ליום המשפחה. לבתי בת ה-4 שתיקנה אותי שהיום יום המשפחה ולא יום האם, יש לי כמה דברים לכתוב לך, תקראי אותם בעוד כמה שנים.

אחד, בזכות אמא הגעת לעולם, אבא בכלל רצה לטוס לדרום אמריקה אחרי החתונה. אחרי שנולדת אמא סבלה מטחורים קשים בזמן שאבא ישב בניחותא על התחת. גודש יש גם בחזה ולא רק באף ובעזרת השם יום אחד תביני שבחזה זה הרבה יותר כואב וזה כאב וזה שייך רק לאמא. יש לך אח רק בגללי שהתעקשתי. אבא העדיף שהשנה ניסה לבד לצימר ובסוף אני הזמנתי את כולנו לטיול לאילת.

זה אפשר להקיא 36 פעמים ביום, ללכת לישון על קיבה ריקה ושוב לקום ולהקיא. כשאת לא הרגשת טוב בגן הגננת התקשה למשפחה, התקשרה למי? לאמא. אמא ויתרה על משרה בכירה רק בשביל לראות את הפנים היפות שלך בין ארבע לשבע.

זאת אמא שהתעקשה שיבדקו אותך שוב ושוב במיון כשהיו לך דלקות באוזניים. המשקפיים שיש לאמא זאת מתנה שהיא קיבלה בהריון.

2.2.2014

יונתן דקל:
 כל אמא חזקה כשזה נוגע לילדים שלה. כמעט כל קרע אפשר לפתור ותפרים שורפים מאוד. אמא אוהבת את כל מי שאת אוהבת. הילד שהפסיק להציק לך בגן הוא הפסיק להציק לך בזכות שיחה שאמא שלו קיבלה מאמא. בכל פעם שאת לא מרגישה טוב אמא לא מרגישה טוב.

צמד המילים אנחנו בהריון הוא מכבסת מילים של אשתי בהריון ונמאס לי שרק את מקבלת את כל הקרדיט. אבא לא באמת היה בהריון. יש לך אבא מהמם, הוא אוהב אותך מאוד וגם פעיל מאוד בחיים שלך, ובכל זאת, אמא זאת אמא. אז חיים שלי, נמשיך כולנו לחגוג בעזרת השם את יום המשפחה, כשאת תגדלי תקראי לו יום האם. יום משפחה שמח.

ישראלה בן אשר, יו"ר:
 אני רוצה רק להוסיף לזה בהקשר הזה שבארה"ב בחרו לציין את יום האב בנוסף ליום האם. זאת אומרת,

כוכבה קניסטר:
 דרך אגב, זו שאלה שנשאלת גם הגברים, הם מאוד פגועים כשיש העצמה נשית נניח ולא העצמה גברית.

ישראלה בן אשר, יו"ר:
 אנחנו בארץ בחרנו לראות את השוויון כיום המשפחה ויש לזה את הצדדים החיוביים, כי במיוחד שהיום המשפחות הן כבר לא הגדרה של פעם, של שני בני זוג, גבר ואישה וכולי וכולי, אנחנו מדברות על משפחות חד הוריות. זאת אומרת המושג משפחה למעשה הוא הרבה יותר מכיל את המגוון.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אבל בארה"ב, ולא מעכשיו, בחרו לציין גם את יום האב, כשבעצם בתחילת הדרך אמרנו שהיה יום האם והמנהג הגיע משם, אבל בתחילת המאה ה-20, בשנת 1908, בוירג'יניה המערבית, הוחלט על ידי אישה בשם סונורה סמרט דוד לציין את יום האב והיא התבססה על הניסיון האישי שלה. הם היו משפחה חד הורית, האב טיפל בשישה ילדים והוא היה איש צבא והיא ראתה בעשייה שלו משהו מאוד מאוד חריג, בטח לאותה תקופה. והיא אמרה אם אבא שלי כל כך השקיע וכל כך עשה כנראה שצריך לציין את היום הזה ומגיע גם לאבות ציון יום מיוחד. והיא הושפעה מזה שבאמת היתה הצעה לציין את יום האם והיא ביקשה מנשיא ארה"ב לציין גם את יום האב ובחודש יוני.

זאת אומרת בארה"ב מציינים את יום האם, דרך אגב, בחודש מאי, ואז הבקשה היתה שבחודש יוני יצוין יום האב. ואכן משנת 1910, תחילת המאה ה-20, ארה"ב מציינת גם את יום האב.

עכשיו, עם השנים התווסף יום נוסף, שזה יום הסבים והסבתות. זאת אומרת מה שארה"ב עשתה בשונה מאתנו, היא ציינה לכל את היום שלו ואז למעשה נותנים את הכבוד לאם, לאב, לסבים ולסבתות. אצלנו בארץ עשו את הקיצור, אמרו זה יום המשפחה. היו תקופות שנשים היה להם קשה כי זה בעצם אולי היה היום היחיד שלכאורה העלה את הדמות של מה האמא עושה וכמה היא משקיעה במשפחה. היום זה כבר הפך להיות די,

2.2.2014

מרים פרקש: בילדות גם היינו כל יום אם בחיפה זה היה אשת ראש העיר היתה מודיעה בישיבה ואז כולם היו קונים מתנה לאמא ליום האם. ממש.

שרי שילון: אפשר להגיד משהו נוסף? רציתי לומר שאנחנו ועדה שחייבת להזכיר את שולמית אלוני זיכרונה לברכה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אני הבאתי.

שרי שילון: ואז אני רואה שיש כאן, בדיוק, אז הבנתי שזו כוונתנו.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אז הנושא של יום האם היה חשוב לציין אותו ותודה למרים. דרך אגב, היתה הצעה נוספת לקיום יום האם בתאריך של יום פטירתה של רחל אמנו, אחת מארבע האימהות, כי יום הפטירה שלה חל ביום ה- 41 בשנה ואם מסתכלים בגימטריה אם זה 41. זו היתה הצעה גם. אבל מאז אמרו,

יונתן דקל: למה נפסלה?

ישראלה בן אשר, יו"ר: אני לא יודעת. זה די התחיל בצורה,

אורלי ביטי: סוף כל סוף נחליט על משהו.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

ישראלה בן אשר, יו"ר: זה התחיל בצורה כזו שבכל מקום ציינו תאריך אחר שלכל תאריך היה איזה זה. עכשיו, שנות ה- 50 היו עדיין שנים שהילדה כתבה את זה והנרייטה סולד נתפסה כנראה כבאמת אישיות מאוד מאוד משמעותית בהווי הציוני ובסוף הוחלט, דרך אגב, בהתחלה זה היה,

יונתן דקל: בעולם הדתי עדיין מציינים את זה את יום פטירתה של רחל.

ישראלה בן אשר, יו"ר: כן, את יום פטירתה של רחל מציינים. אנחנו לא יודעים את התאריכים של האימהות האחרות, זאת אומרת אנחנו, החילונים לפחות, אני לא יודעת לגבי הדתיים אם הם יודעים. אבל זה גם סימן שאלה, למה אנחנו לא יודעים את התאריכים פטירה של שאר האימהות, אם כבר. אבל בסדר. אנחנו, רק סתם זה היה כזה,

(מדברים ביחד)

ישראלה בן אשר, יו"ר: טוב, ככה, כרגע הודיעו לי שנדיה חילו לא תגיע לצערי ואני לא רוצה להיכנס לסיבות ולעניינים, וזה חבל מאוד.

שלמה קלדרון: היא היתה חברת הנהגה בהסתדרות.

אסתר קורדובה: חברת כנסת.

2.2.2014

שלמה קלדרון:

היתה צריכה לבוא להרצות, לא באה.

אסתר קורדובה:

אז היא מגיעה או לא?

שלמה קלדרון:

איזה מין דבר זה?

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אז כפי ששרי ציינה, הלכה לעולמה בשבוע שעבר שולמית אלוני ואני לא רוצה להיכנס למחלוקות אלא אני רוצה לציין את האישה שהיתה ושפתחה אולי את הדלת להרבה מאוד תחומים ונושאים ואני בחרתי לצטט מתוך ספר שיצא בסוף '97 "לא יכולה אחרת". זו אסופה של ראיונות איתה. והספר נקרא כך כי אחת האמירות האהובות עליה היתה אמירתו של מרטין לותר קינג "כאן אני ניצב, איני יכול אחרת". ובעצם היא טענה שהתחושה הזאת של האש בוערת בעצמותיה, בפרפרזה לאחד הנביאים שלנו, בעצם הובילה אותה לכל הפעילות שלה.

ואני חושבת שהדברים שבחרתי דווקא מתייחסים לנושא החקיקה. כפי שאתם זוכרות וזוכרים, למעשה היא היתה חברת כנסת הרבה מאוד שנים אבל היתה תקופה מאוד קצרה בתוך הקואליציה וכשרה. אבל היא שימשה בתפקידים שונים בתוך הבית.

יונתן דקל:

היא יצרה מהפך בתור שרה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אז שאלו אותה כמה חוקים רשומים על שמך, או מה שיותר חשוב מהם החוקים החשובים. אז היא עונה- אני לא יודעת כמה חוקים רשומים על שמי ומה רשום על שמי, לא עשיתי ספירת מלאי אבל מותר לי להגיד בשמך של גאווה שטביעת האצבעות שלי או המאבקים שלי ניכרים בחוגים רבים מאוד. עם כניסתי לכנסת ישבתי בועדת חוקה חוק ומשפט ואף כי הייתי חברה גם בועדות אחרות זו היתה בעיניי החשובה בועדות, המעניינת שבהן והקובעת נורמות לבוא לעתיד.

בועדה הזו גם ישבתי בתקופה מסוימת בראש ועדת המשנה לחוקי יסוד. אם אתם זוכרים היא היתה בעד חקיקת חוק יסוד או למעשה חוקה למדינת ישראל עוד ממש בתקופות המוקדמות ביותר, וכן בועדה למלחמה באונס ולשינוי הפרק בחוק הפלילי הדין במה שנקרא אז עבירות על המוסר והיום עם התיקון העצום שהכנסנו עבירות מין.

אזכיר רק אחדים מהחשובים שבחוקים. כאמור, בתחום חוקי היסוד עבדנו וסיימנו את חוק יסוד: הממשלה, חוק יסוד: הצבא, חוק יסוד: השפיטה. אני כיו"ר הועדה כבר ידעתי את הקשיים שיעמדו בדרכי בחוק יסוד: זכויות האדם ובחוק יסוד: החקיקה, שני חוקים שטרם הושלמו ואנחנו מדברים כאן על סוף שנות ה-90' כשהיא מדברת על זה.

ולכן התעקשתי והודעתי שבלי בג"ץ לא יהיה חוק יסוד, שהרי הוא הכתובת היחידה בישראל להגנה על היחיד או המיעוט מפני שרירות לב השלטון והשררה. מה שמעניין זה שכמה שדברים נכתבו אז הם לפעמים רלוונטיים גם להיום.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

- יונתן דקל: אבל זכויות האדם חוקק ב- '92.
- שרי שילון: זה חוק ש-,
- ישראלה בן אשר, יו"ר: אבל היא אמרה שהוא לא הושלם. זאת אומרת תהליכי החקיקה היו שחלק מהדברים אושרו, חלק נדחו, אחר כך המשיכו לעבוד עליו,
- יונתן דקל: כל המהפכה החוקתית קרתה ב- '92.
- ישראלה בן אשר, יו"ר: אני אומרת, זה לא הושלם.
- נחום אסד: אין לנו חוקה בגלל הסעיף הזה.
- יונתן דקל: אין לנו חוקה בגלל סיבה אחרת, אבל החוקה שאת מתכוונת אליה, כבר בהכרזת העצמאות נקבע שבתוך שנתיים צריך לכוון חוקה. בגלל הפרדת הדת ומדינה אין לנו חוקה במדינת ישראל.
- ישראלה בן אשר, יו"ר: אוקי, אז לכן אני אומרת, הדברים לא הושלמו.

(מדברים ביחד)

2.2.2014

שרי שילון: אבל זה מה שהיא סיפרה, ש... היה הראשון שהתחיל בחקיקת חוק לזכויות האדם, למרות שהוא היה, הוא לא היה שולמית אלוני מרץ או משהו כזה, העניין לא קודם. עד שהיא לא הגיעה לכנסת,

ישראלה בן אשר, יו"ר: עכשיו שימו לב, הרשות המבצעת מעולם לא אהבה את הבג"ץ ואת רעיון עליונות השפיטה. אנחנו כביכול חוזרים לדיונים שמתרחשים היום. שימו לב.

חוקים שנראים היום מובנים מאליהם לחמתי הרבה למען קבלתם. לדוגמה, חוק הגנת הפרטיות, חוק איסור האזנת סתר, ביטול החוקים הפוגעים בהומוסקסואלים. גם פה היו שלבים מעניינים. אני פשוט ככה, רק בשלהי הכנסת ה-12 הצלחנו לבטל את הסעיפים האמורים תוך שינוי מוחלט של כל הפרק העוסק באונס ובהטרדה מינית. והיה כמובן המאבק הגדול על מה שמכונה חוק ההפלות, החוק להפסקת ההיריון. זה מאבק שנמשך שנים.

שרי שילון: בכמה דברים האישה הזו נגעה. זה פשוט מדהים,

ישראלה בן אשר, יו"ר: היא נגעה בהמון המון דברים ואני ככה על קצה המזלג מביאה את הדברים שלה ואני ככה לא אלאה. בכל מקרה מי שירצה יש את הספר שהוא אסופה של רעיונות בכל מיני תחומים, בכל מיני נושאים.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

מי כתב את הספר?

חבר:

עדית זרטל.

שרי שילון:

היא אספה, היא ראיינה.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

(מדברים ביחד)

כל נקודה שהיא נגעה היא ידעה
להוביל את זה בצורה נכונה. וזה

יונתן דקל:

היתרון שלה,

מדוע גולדה כל כך לא אהבה אותה?

אביגדור יפת:

אני רוצה להוסיף משהו,

מרים פרקש:

מדוע גולדה לא אהבה, בלשון
המעטה?

אביגדור יפת:

אני רוצה להוסיף משהו מעניין לגבי

מרים פרקש:

שולמית אלוני, שאין ספק ואין חולק

שהתרומה של נושא מעמד האדם במדינת ישראל וכבוד האדם וזכויות
האדם. עכשיו, במהלך כל השבוע היו כל הזמן כתבות ואני קראתי כי
באמת מאוד הערכת אתה. ויצא שהיא באמת הגיעה במסגרת שהיתה
שרת החינוך לחיפה, בתקופות שהייתי פעילה יותר בכמה דברים, אז
שאלו כל מיני אישים מה הם יכולים להגיד עליה.

2.2.2014

מרים פרקש: אז אחת ההפתעות הכי גדולות, שבסיכום זו לא הפתעה, כי מה שקורה מכיוון שיש פה אנשים דתיים בוועדה אני מרשה לעצמי, היא הצטיירה המון פעמים שהיא כאילו אנטי דת. וראינו אנשים דתיים, ביניהם את דרעי עצמו והוא אמר אני אישית מודה לשולמית אלוני, ותשמעו איזה מעניין הוא אמר היא היה לה את הדעות שלה מבחינת מעמד האזרח מעמד זה וזה, אבל שזה הגיע לדיונים מקצועיים עניינים שהיתה שרת החינוך היא בין אלה שקידמה את כל הנושא של הסיוע לרשת החינוך של ש"ס וכשזה היה מגיע לחינוך היא לא עשתה איפה ואיפה, אמרה אני מקדמת את הילדים האלה, את הנוער הזה. והוא אמר אני מודה לה, היא בזמן שהיתה שרת החינוך היא זאת שקידמה.

שרי שילון: ואחת הפגיעות הגדולות ביותר זה זה שהיא יצאה ממשרד החינוך, בגלל הדתיים.

מרים פרקש: אז אני רוצה להגיד,

יונתן דקל: למה היא יצאה ממשרד החינוך?

מרים פרקש: אז בקיצור אז עכשיו מה שהיה מעניין שמי שבירך אותה והודה לה והכל מכל קשת הפעילות הציבורית וזה מה שהיה מכובד, כי לא כל יום אדם זוכה שהוא מסיים,

שרי שילון: אחרי מות.

2.2.2014

מרים פרקש: אבל תשמעי, גם בזמן חייה גם אלה שניהלו את המאבקים תמיד אמרו שמאוד מעריכים אותה. היא היתה מאוד מוערכת. אני מספרת לכם, זה לפי דעתי, אני מאוד נהניתי לקרוא את הקטע הזה ואהבתי אותו.

לאון בן לולו: כמה אנשים שיבחו אותה בחייה?

מרים פרקש: אני יודעת שהרבה העריכו מאוד את מה שהיא עשתה.

שלמה קלדרון: היא היתה שמאלנית קיצונית ביותר היא היתה.

שרי שילון: מה זה קיצונית?

מרים פרקש: תשמע, היא נלחמה למען זכויות האזרח שהמוסג זכויות האזרח לא היה קיים.

שלמה קלדרון: מדינה יהודית לא צריך, צריך מדינת כל אזרחיה,

מיכאל כוכבי: זה היא לא אמרה אף פעם ככה.

(מדברים ביחד)

2.2.2014

מיכאל כוכבי: היא היתה יותר פטריוטית מהרבה ימנים שאני מכיר.

מרים פרקש: אני חושבת שצריך לזכור שמלחמה למען זכויות האזרח וזה אזרח/אזרחית וככה אני רוצה שנזכור אותה לטובה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: מה שנכון נכון. תראו היה פנצ'ר, כרגע אני ונחום מנסים לבדוק את זה. אין מה לעשות. לפעמים קורים גם כאלה מצבים. אנחנו נתנו לנדיה הזדמנות להגיע פעם שניה וזה לא יצא. אבל היא לא מגיעה.

יונתן דקל: חבל, אני חושב שהיה מעניין מאוד. בכל זאת גם דיברנו על מעמד האישה,

ישראלה בן אשר, יו"ר: לא, אנחנו מדברים תמיד על דברים שמעניינים, רק חבל לנו אבל לא נורא. אני בכל זאת רוצה לחזור לדיון שהתחלנו אותו בחודש הקודם, על הנושא של תעסוקת נשים ערביות. כי גם אם אנחנו נקצר אנחנו נעשה בכל זאת איזשהו closure.

ושוב, אני היום הייתי, הלכתי על ספרים קצת. אני רוצה להקריא לכם על תמורות בחיי האישה הערבייה בישראל.

כוכבה קניסטר: אני חייבת לציין נקודה, סליחה, לפני שאת מתחילה את הפתיח.

כוכבה קניסטר:

אחד הדברים שצריכים לקחת מול עינינו שעדיין הנשים הערביות לא השתחררו דיין כדי להביע את דעתן אפילו במחיצה המשפחתית. אנחנו בונים פירמידות וארמונות ותכניות כאשר בעצם תרמיל הכלים שלנו מאוד דל. כי להיכנס לעולמן זה קושי רב מאוד מבחינת הרקע, הבסיס, החינוך. אני אומרת לכם, אני בשתיים בלילה הדלקתי טלוויזיה השבוע ואני רואה את חברות מועצת העיר בנצרת בעכו, הייתי גאה.

פשוט הנוכחות שלהן, ראיתי איך הן התפתחו בצורה מדהימה ולמרות כל הקשיים שעדיין במגזר הערבי לאישה עוד אין את הסמכות לעזוב את הבית, את הילדים ולצאת לקריירה האישית שלה וזה חימם לי את הלב לראות אותן איך הן נאבקות בין לגדל ילדים, בלי להשפיע על בעל שיוריד את הסטיגמה שאישה צריכה להיות רק לגדל ולטפל ילדים. והיום באגף החינוך, באגף השפ"ע, בתפקידים בכירים בעירייה.

אני חושבת אי אפשר לתקן את כל העולם אבל לפתח את זה בתרמיל כלים דל ובאמת אנחנו מעמד האישה והכל יפה, שלא יהיה דיבורים כמו חול ולא יהיה לנו מה לחול. אני חושבת נדבך נדבך צריך ליצור את זה, את הקרבה, את האמון לשתף. אני חושבת שאני רוצה לראות גם פה הרבה אנשים ערביות שזה יהיה כן בנעמ"ת, אני חושבת שכן צריכים להביא לנו כל פעם, יש לנו בנעמ"ת ברוך השם מנהלות, מנהלות מרחב, מנהלות מעונות, שנשמע.

כי הן גם, תשמעו, גם החיים שלהן, גם האגרסיביות של הבעלים, ההתייחסות, מסכנים הילדים. יש הרבה דברים שאפשר להביא את זה כאישה שלוחמת, לשמור על הקן המשפחתי, לצאת לפרוץ החוצה.

2.2.2014

כוכבה קניסטר: אני חושבת שאנחנו צריכים גם להיות להם כתובת, ככה אני חושבת. אני לא רואה את זה, אנחנו מדברים הרבה על הנשים,

שרי שילון: אני מעדיפה יותר מאשר להביא נשים שתדברנה מניסיוןן האישי, מניסם תספר. נזמין את מיסם.

כוכבה קניסטר: לא יודעת, החיבור הזה, עם כל הכבוד, לא, לא התחברתי.

ישראלה בן אשר, יו"ר: מיסם אמורה להיות חברה בועדה.

נחום אסד: מיסם חברה בועדה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אין לי מה להזמין אותה, היא צריכה להגיע.

שרי שילון: לא, אני אומרת מיסם צריכה לספר לנו על כל הקשיים.

כוכבה קניסטר: אני שמעתי את שתי הבחורות המדהימות האלה, אני אומרת לך ריתקו אותי. וזה היה חסר השכלה מצדי לדעת איך הן נאבקו ואיך הן צללו לפסגת הר עם דגל שהוציאו ואמרו ניצחנו;

2.2.2014

כוכבה קניסטר: הבאנו גם את הבעלים, גם את הקהילה הערבית לדעת שלאישה יש מקום, לא רק לגדל ולשטוף רצפה ולהאכיל אנשים ועם הרעלות האלה, לא.

שלמה קלדרון: אני רוצה להתייחס לדברים האלו. את לא יודעת כמה שאת צודקת. אספר לכם מקרה שחוויתי אותו לפני חודש. יש לי חבר שהוא מנכ"ל דן פנורמה, אני בא לבקר אותו, אני רואה אותו מודאג. אני אומר לו מה יש לך? חן קוראים לו, הוא באמת חן. מה קרה? למה אתה כזה עם פרצוף כזה? הוא אומר אל תשאל, יש לי בעיה, כל הבנות שלי עזבו את העבודה.

איזה בנות? אני מעסיק מרהט ומדלקיה נשים ובאו הבעלים שלהן ואמרו להן אתן לא נוסעות יותר לתל אביב, אז כולן בבת אחת לא באות, אני לא יודע מה לעשות. יכול להיות שאני צריך להיפגש עם הבעלים אחד אחד ולהגיד לו שהן לא באות לפה ומסתובבות בתל אביב לכל מיני הרפתקאות אלא מבוקר עד ערב הן יושבות ועובדות פה קשה מאוד ואני מוכן לשלם כל מחיר. גייסתי לו את המבקר הראשי של כל מועצה ומועצה והם קבעו פגישות עם החמולות פלוס יש בכל מועצה כזו גם מרכז השמה, כולל מרכז ההשמה והבעיה היא לא רק של מלון דן פנורמה, זה בעיה של כל רשת בתי המלון הזו ולא רק זו.

מה שאת מתארת זה כל כך נכון, הגברים לא רוצים, הם חושדים בנשים שלהן שהן הולכות לבלות.

2.2.2014

שלמה קלדרון: הסוף של הדבר הוא הצליח, הוא התחייב לקחת אותן מהיישובים האלה עם היסעים של המלון, ככה בכל הרשת עכשיו, ולהחזיר אותן אחרי שעות העבודה, הוא אמר אני אחראי עליהן. הן במלון, לא יוצאות מהמלון הזה לשום דבר אחר. אז צריך לקחת בחשבון איך אנחנו נכנסים פנימה. אמיתי, אמיתי.

יונתן דקל: אני מרצה בדרום בבאר שבע וראיתי את התופעה של הבדואים. היתה תכנית של שמעון פרס להעלות את רמת ההשכלה של הנשים ועל ידי כך הוא יפחית את כמות הילודה. כי היחס היה פי 5 מכמות הילודה שלנו. ובאמת המהלך הצליח, הוא גרם להכניס אותן לתוך המערכת האקדמית, לגרום להן להרבה יותר השכלה וכן זה הצליח להוציא אותן מהמעגל שעליו את מדברת. זאת אומרת שאם נותנים להם חשיפה כן ללמוד דברים וכן להעשיר את הידע זה כן משחרר אותן.

כוכבה קניסטר: הוא אומר לך, עצם זה שהוא נישא לשתיים שלוש נשים כבר תישאר פחותה אם היא אקדמאית והיא רוצה להתקדם, מפני שילדים וילודה בעצם כל לילה הוא ישן אצל מישהי אחרת ומותר להם עם 10 וגם 9. גם ההרגשה שלהם מתסכלת. זה הרגשה נוראית.

מיכאל כוכבי: לא צריך רק להגזים.

כוכבה קניסטר: לא, היתה כתבה עכשיו על ה-,

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

(מדברים ביחד)

4 נשים.

כוכבה קניסטר:

היתה בדיוק כתבה על הסיפור הזה
של ה-,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

יש את בית משפט שלהם, שכחתי איך
השם שלו,

יונתן דקל:

השרעי.

כוכבה קניסטר:

השרעי, שאמרו שיש בעיות בפסיקה
שלו לפעמים, שהוא מחליט שכן

יונתן דקל:

ולפעמים מחליט שלא וכל אחד בהתאם לפסיקה ... בהתאם לקבלת
הקצבאות שדיברו עליהן, ביטוח לאומי.

תראו, אני בקדנציה הקודמת אני
הייתי ממונה בנעמ"ת על הנושא של

אורלי ביטי:

חיים משותפים, מה שאני קוראת חיים משותפים, כלל העדות במדינת
ישראל. ואנחנו נכנסים למשהו שהוא מרתק. זה עולם שלם שהוא
מרתק. אולי אנחנו רוצים לעסוק בו מעבר לנושא של נשים ותעסוקה.
ואני יזמתי גם הרבה מאוד פרויקטים בזה, היכרות וחיים משותפים יש
אין סוף שערים. אז לפעמים אתה עובר דרך מקום העבודה ולפעמים
אתה עובר דרך תכניות אחרות של אמנות.

2.2.2014

אורלי ביטי: ולפעמים את עוברת דרך תכניות של דמות האישה בשלוש הדתות הגדולות, שאלה תכניות שאני קוראת להן תכנית של מצח גבוה, תכניות של ידע. ובסוף יושבים ביחד, יושבות נשים יהודיות, מוסלמיות ונוצריות ומקיימות שיח וזה תמיד מרתק. תכנית אחת שעשינו לפני שנה ביפו אומרות לי הנשים מיפו פעם ראשונה שמוסלמיות ונוצריות ביפו יושבות ביחד. בשדכנות של נעמ"ת, של היהודיות מנעמ"ת יושבות פעם ראשונה ביפו נוצריות עם מוסלמיות.

עכשיו, זה נושא מרתק וזה נושא רחב יריעה. וגם אני חייבת לומר, שאי אפשר להתייחס לכל מה שאנחנו קוראים המגזר הערבי, זה לא עור אחד. את מדברת על עכו ונצרת, רוב הסיכויים שמדובר בנוצריות. זו אוכלוסייה אחרת. את מדברת על,

כוכבה קניסטר: לא, אני מאמינה ש-

אורלי ביטי: אתה מדבר על החבר שלך שהוא מנכ"ל והעובדות שלו הן בדואיות,

שלמה קלדרון: הן מוסלמיות.

ישראלה בן אשר, יו"ר: לא, אבל זה בדואיות, זה שונה.

(מדברים ביחד)

2.2.2014

אורלי ביטי: אתה מדבר על דרוזיות זה גם כן מאפיינים אחרים לגמרי.

שלמה קלדרון: מסכים שיש שוני, דיפרנציאציה מלאה בעניין של חיים משותפים.

אורלי ביטי: אני רוצה לחבר את עצמנו רגע להסתדרות ול-DNA של ההסתדרות כפי שאני תופסת אותו. ההסתדרות הכללית היתה הארגון הראשון במדינת ישראל משנת 1948 שנתן זכות בחירה לערבים ושילב ערבים בכל הדרגות, הראשון, כחלק מהתפיסה של שוויון ערך האדם.

אנחנו, תראו, היום אני מאחר שאני עובדת בזה קצת אז אני אומרת לכם, יש כל מיני ארגונים, הם מדברים על כל מיני דברים. רובם הסיכוי שהם ישבו, כשהם יושבים בחדר אחד עם כמה ערבים כולם מגיעים לאיזושהי,

שלמה קלדרון: אקסטזות.

מיכאל כוכבי: תובנות.

אורלי ביטי: אקסטזות ותובנות כאילו ואנחנו מי שמכיר, כוכבי, אתה יודע, אתה היית פה, מרים גם כן, אנחנו, לילי גם כן, אנחנו ישבנו, זה היה חלק מהיום יום, קראו לזה השילוב האזורי, נכון? את הדבר הזה צריך להזכיר לעצמנו ולפעול בתוכו.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

עכשיו אני חושבת שנאמרו פה דברים
מאוד חשובים ואולי זה משהו

אורלי ביטי:

שאפשר לעשות,

העניין הוא שמה שמפריע לי וזאת
היתה הסיבה שהתעקשתי שנדיה

ישראלה בן אשר, יו"ר:

תגיע, כי אנחנו דיברנו בתוך עצמנו.

נכון, היא היתה צריכה לבוא לפה
קצת,

שלמה קלדרון:

לא, גם מיסם חבל לי.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

מה היא עושה היום?

כוכבה קניסטר:

היום היא באיזשהו מכון מחקר. אבל
אמרתי ש-,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

כן, אבל מהו המכון הזה? מה זה?

כוכבה קניסטר:

מה שלי היה חשוב זה קצת לשמוע
את הנשים שעובדות בתוך המגזר והן
שייכות למגזר והן נתקלות בזה ביום יום ויש להן אולי גם את הניסיון,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

יש לנו בועדה חברות.

שלמה קלדרון:

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

יש. אבל לצערי היא לא הגיעה וזאת
היתה,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

(מדברים ביחד)

לא משנה, אבל זה משהו שהוא קצת
יותר אותנטי ממה שאני אספר או

ישראלה בן אשר, יו"ר:

שהיא תספר.

אני אומרת לך שאם את חיה עם
החברות שלנו הערביות ואני כן זה,
הדברים שמעיקים עליהן הם דברים שאנחנו לא מכירים. למשל,

אורלי ביטי:

אז איך אנחנו נדע מה? איך אנחנו
נחליט פה בועדה איך ללכת?

ישראלה בן אשר, יו"ר:

לא בטוח שבועדה הזאת זה,

אורלי ביטי:

לא חשוב, אבל להשמיע את הדברים
מאוד חשוב.

יונתן דקל:

אנחנו לא יכולים הרי לפתור את כל
הבעיות ולכן רציתי גם להקריא לכם
חומרים שבעצם יש לנו דברים שהם מלווים אותנו באמת מקום
המדינה. עכשיו נשאלת השאלה מה בכוחנו ואם בכוחנו לעשות למען
השינוי הקטן הזה.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

2.2.2014

שלמה קלדרון:

יש, יש מה לעשות.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

כי מה שאת מספרת הוא נכון ונעמ"ת באמת עושה קורסים ובקשר עם. השאלה מה אנחנו כועדה יכולים להציע. נשמח, לילי, תוסיפי מהידע שלך כי אין לנו כרגע מהמגזר אבל תכף ניתן לאסתר קודם כל לדבר.

אסתר קורדובה:

דיברנו על הגבר הבדואי. לפני חודש אמנון לוי בתכנית פנים אמיתיות חשף תופעה במגזר החרדי על 100 רבנים שיכולים לאשר לגברים לשאת אישה שניה מבלי לבדוק, יש תופעה של ביגמיה בתוך המגזר החרדי.

שלמה קלדרון:

למה לא? למה לא?

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אנחנו לא עוסקים בזה.

אסתר קורדובה:

אנחנו דיברנו על הבדואים, זה קיים עם 3-4 נשים.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

אסתר, אבל אנחנו לא, זה לא הנושא שלנו.

אסתר קורדובה:

דיברו פה על הבדואים, זה גם קורה במגזר החרדי, לדאבוננו.

שלמה קלדרון:

מה רע בזה? אני לא מבין.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

אוי נו באמת.

אסתר קורדובה:

שלמה, למה אתה,

ישראלה בן אשר, יו"ר:

הוא מפרנס 4 נשים.

שלמה קלדרון:

שלמה, אנחנו רוצים להפסיק את
הדיון כי הוא לא מענייננו ואתה

ישראלה בן אשר, יו"ר:

ממשיך אותו. נו באמת.

לא, אם דיברנו על הבדואים, זה קיים
במגזר החרדי.

אסתר קורדובה:

את מתרגזת כל כך נורא, למה?

נחום אסד:

זה נורא,

אסתר קורדובה:

(מדברים ביחד)

אני רוצה רק להגיד ולהעיר הערת
ביניים, לפני שבטח לילי תיתן סקירה

שרי שילון:

יותר מדעית ויותר נכונה. אני זוכרת בוועידת נעמ"ת לפני כמעט 20
שנה שעמדתי על הבמה ודיברתי על כך שהקיבוצים, אנחנו מדברים,
אני יודעת, החברה הסוציאליסטית מקדמת עבודה במגזרים הדחויים,
הקיבוצים היו לוקחים את הנשים בשדות ונותנים להם שכר מתחת
לשכר המינימום ומנצלים אותן הקיבוצים.

2.2.2014

שרי שילון: נגד זה יצאתי אז. היום אנחנו רואים דברים דומים. הן רוצות לעבוד בחקלאות וזה ומביאים במקומן את התאילנדים, מכיוון שזה יותר זול.

שלמה קלדרון: אמת.

שרי שילון: אלה דברים שהם ממש הוצאת נשים במספרים גדולים בעיקר באזורים הכפריים, שאין להם תעשייה, אין להם עדיין השכלה מתאימה אבל הן רוצות לעבוד ואנחנו לא נותנים להן את האמצעים להיכנס למעגל העבודה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אני רוצה כאן להזכיר את הנתונים שקיבלנו בחודש שעבר ולציין שאחת הבעיות היא בעצם מתחברת למה שגם שלמה סיפר. גם אם יש נשים שרוצות לעבוד וגם אם כבר מצאו עבודה שימו לב מה קורה, שעדיין השליטה היא בעצם של הבעל, השליטה הגברית שהבעל מתערב אם היא כן תצא לעבוד או לא תצא לעבוד. זאת אומרת זאת לא בכלל החלטה שלה. וזאת אחת הבעיות שהיא בעצם יושבת לנו על רובד תרבותי מסורתי וזה משהו שהוא לא קשור בכלל לרצון שלה או למציאת מקום העבודה, אוקי?

עכשיו, אנחנו יודעים שבעצם נשים ערביות מהוות רק 27% מהן שמחפשות עבודה, שזה מספרים יחסית נמוכים. יש להן את הבעיה של מגבלת מקום.

2.2.2014

ישראלה בן אשר, יו"ר: כלומר שימו לב, אם הן צריכות מהדרום כל יום הסעה לאזור תל אביב כשלהן יש ילדים בבית ושוב, כל הטיפול וכל עבודות הבית הן שלה, כמה שעות היא בעצם מבזבזת על הכביש ומה המשמעות של זה וכמובן סוג העבודות שבסופו של דבר הנשים האלה מוצאות שהוא סוג של עבודה עם שכר מאוד נמוך. נגיד משהו דומה לזה, עד כמה התנאים הסוציאליים שלהן מטופלים. ויש עכשיו דווקא פרסומת בטלוויזיה שרואים שם אישה ערבייה וילדה, על הקטע הזה של הדעות הקדומות,

אסתר קורדובה: כן, שעולות לאוטובוס.

ישראלה בן אשר, יו"ר: כן, שעולות לאוטובוס. ואני חושבת שזאת פרסומת ראשונה בכלל שאנחנו רואים שנוגעת בסוגיה הזאת, אם בכלל. אני חושבת שקצת התקדמנו. אז אלה בעיות, ולכן אני אומרת, אני שמה כאן על השולחן מה אנחנו כועדה, לכן אמרתי לילי תעזרי לנו קצת לראות אם יש לנו נקודות שאנחנו יכולים לפתח אותן למשהו אופרטיבי שהועדה הזאת יכולה אולי להמליץ, לעשות, לבדוק. כי זה הצטברות של, שיונתן דיבר, בעצם ההשכלה היא כלי, אחד הכלים, אבל הוא יוצר לנו לפעמים בעיה והתנגשות.

כלומר אנחנו יודעות היום על נשים משכילות עם תואר ראשון ואפילו תואר שני שלא עובדות במקצוע שהן למדו אותו. א' כי אולי לא מקבלים אותן לעבודה נגיד,

2.2.2014

יונתן דקל: אבל לא רק הן, גם יש עורכי דין יותר מדי שלומדים במקצוע. כי יש עודף היצע.

ישראלה בן אשר, יו"ר: כן, אנחנו רוצים לראות את ה-, תראה, אבל אנחנו רוצים לראות את המקום שבו אישה ערבייה או בדואית שגם נושא ההשכלה הוא לא תמיד בידיה לבחירה חופשית. כלומר שוב, צריכה להיות הסכמה של הבעל או של האבא, איפה את לומדת, מה בדיוק את עושה, מה זה דורש ממך, זאת אומרת גם ההשכלה היא לא מובנת מאליה.

ואם היא כבר למדה וכבר עשתה תואר ראשון ותואר שני והיא לא מוצאת עבודה בתחום והיא שוב הולכת לעבוד במקצועות כאלה ואחרים, זאת אומרת אנחנו רואים פה רובד, ריבוד של מספר בעיות בעצם אחת על השנייה. לכן חשוב לראות אם יש לנו כוועדה איזשהו חוט שאנחנו יכולות להוציא.

נחום אסד: אני רוצה להגיד משהו. אביגדור, בדיוק בישיבה של ועדת הרווחה שהיה פה עוזי דיין הנושא הזה עלה. עכשיו, הוא עלה כמגזר, לא כקבוצת נשים בתוך המגזר. תכף אני אגיד משהו בעניין, לא, אבל זה כבר משהו שהוא עלה. יש תופעה במגזר הערבי. יכול להיות שאתה מסיים תואר כמהנדס ויכול להיות שאתה עם תואר ראשון ועם תואר שני בתחומים כאלה ואחרים, בסוף כולם רוצים להיות מורה והם עוזבים את המקצועות שהם הוכשרו וקיבלו תעודות והם הופכים להיות מורים.

2.2.2014

שלמה קלדרון:

כי שם מקבלים אותם.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

זה לא שהם רוצים, לפעמים הם לא מוצאים, לא מקבלים אותם.

שלמה קלדרון:

מקבלים אותם לזה, אחיות, חדרניות.

נחום אסד:

אז תקשיב, גם כשבאמת בסוף הם עם תואר מסוים והם הולכים, רוצים להיות רופאים, מורים, מורות, ובכל זאת הקבוצה הזאת היא די מצומצמת גם מבחינת בתי הספר, גם מבחינת הגנים ו-, את היית גם, נכון לילי, בישיבה הזאת? וזה באיזשהו מקום שהותקף ואי אפשר,

זהבה תנא:

אנשים לא מקבלים אותם למפעלים ביטחוניים, לא מקבלים אותם

בתעשייה כזו, לכן זו ברירת מחדל.

שרי שילון:

לא מקבלים אותם לבתי ספר יהודיים.

נחום אסד:

אבל אתם זוכרים גם את הישיבה שלכם כועדה למעמד האישה עם אותו בחור שהיה פה, עם רועי אסף ודיבר על הנושא הזה. ויש תקציבים ויש העדפה מתקנת ואחוזים שמראש מקצים אותם אך ורק לאוכלוסיות האלה ולא נותנים לאף אחד אחר. יהודי אחר משכיל יותר לא יכנס לנישה הזאת כי יתנו אותה קודם כל לערבים. יש איזושהי פריצת דרך.

2.2.2014

מיכאל כוכבי: ראית מה קרה עכשיו בדירקטוריון?

נחום אסד: אבל יש לי הרגשה שברמת התפיסה עדיין הם מקובעים ברמת התפיסה, לי זה לא יקרה, אותי לא יקבלו, אני לא אהיה. ולכן אנחנו רואים את הפערים האלה. ופה ברמת החשיבה לפתוח ולא להישאר מקובע ויש לי הרגשה שגם בהסתדרות כשמדברים על מרחבים ומרחבים ערביים כל אחד מתעסק עם הנישה שלו גם סביב הנושאים הפוליטיים מאיפה הוא בא. ולכן הוא נשאר מקובע שם והוא לא נפתח מעבר לזה, כי עובדה, הם לא נמצאים פה בישיבה.

שרי שילון: בכל מקום זה ככה. מה זה,

(מדברים ביחד)

שלמה קלדרון: באוניברסיטאות אתה רואה אותה בהמוניהם.

נחום אסד: חיפה.

מרים פרקש: חיפה.

שלמה קלדרון: בר אילן, אריאל.

מרים פרקש: לא, גם בנגב, בבן גוריון.

2.2.2014

נחום אסד:
 אז אני אומר לכם, תקשיבו, ליד הבית שלי יש מכללה. המכללה מכללת אחווה שהיא שלוחה של בן גוריון. הבת שלי לומדת שמה. אבל כמויות של הלומדות ותקשיבו טוב מה שאניא ומר, לא של הלומדים, זה מהמגזר הערבי, כל אזור של רהט וכל תל שבע מגיעים באוטובוסים, יש להם הנחות מיוחדות. הנשיא של המכללה הוא ערבי,

ישראלה בן אשר, יו"ר: איזה טררם עשו מזה.

אסתר קורדובה: הוא פרופסור.

נחום אסד: הוא פרופסור.

מרים פרקש: אז דיברנו כשהגיע היועץ ממשרד ראש הממשלה.

נחום אסד: נכון. נכון.

ליליאן סופר: אני חושבת, ישראלה, שקיבלנו באמת סקירה מרועי מאוד ממצה על כל הנושא של טיפול משרד ראש הממשלה, שיש שם יחידה מיוחדת, מחלקה, רשות יותר נכון לטיפול בכל מגזר המיעוטים בכלל, לא רק ה-,

אסתר קורדובה: אבל דיברנו איתו.

2.2.2014

ליליאן סופר: קיבלנו כאן תמונת מצב על הסבסוד בתחבורה הציבורית, אפילו שקצת הרגיז מאוד את נחום, אני זוכרת, בנושא של הסבסוד והמימון של התחבורה הציבורית והנושא של שינוי המגמות בנושא של השכלת נשים וכל זה. אז יש לנו את הנתונים ויש לנו חומר ונוכל להעביר את זה לכל חברי הועדה. זה מתומצת ומסודר.

אני חושבת שכדי, על מנת שהועדה תצא עם משהו אופרטיבי מאוד מאוד חסר לדעתי, גם מהניסיון שלי בעבר, שעסקתי עם המגזר בנושא של הקמת עסקים קטנים וכל הנושא של נשים שם היה מאוד בעייתי מבחינת הנכונות וכל החסמים שכבר הועלו, אני חושבת שמאוד מאוד חשוב שכן נצא לשטח וכן נראה איך רשות מתנהלת במקום, מה החזון של הרשות במקום. אנחנו לא מנותקים מכל העשייה של הגוף המוניציפלי שאחראי על התושבים שלו, על אזורי התעשייה שמפתחים, שזה משרד הכלכלה.

כלומר יש פה הרבה גופים שחובקים לכל הנושא של התעסוקה וגם מדיניות ממשלתית. וכדי להבין איך ומה אנחנו יכולים, מה אנחנו רוצים בכלל לקדם, אנחנו צריכים קודם כל ללמוד את השטח, לשמוע אותו, ואני מקווה שייצא לנו באמת ההזדמנות, נחום, לבצע באמת את הסיור בנצרת שמאוד רצינו.

נחום אסד: התחלף ראש עיר דרך אגב.

ליליאן סופר: התחלף ראש עיר.

2.2.2014

ליליאן סופר: והיום בבוקר התקשרה אלי הבוקר העוזרת של ראש העיר. ואז היא אמרה לי אז אתם לא מגיעים בפברואר אלינו ואת שמעת איזה בלגאן יש אצלנו כאילו בכל הנושא של האי סדרים וכל זה. כמובן שלא נכנסתי לנושא של אי סדרים, אבל אמרתי שעיריית נצרת, אבל כן אמרתי לה בשמנו שאנחנו כן היום מקיימים ישיבה בנושא וכן הועדה מטפלת בנושא וכן נשמח להגיע אליהם ברגע שהנושא מתייצב.

ויש שם גם גברת שהיא ממונה על נושא של ועדה למעמד האישה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: יש שם יועצת.

ליליאן סופר: יועצת ואז אנחנו באמת אני חושבת שזה ייתן תמונה כוללת.

שרי שילון: יש לי שאלה. האם נצרת,

ליליאן סופר: אגב, יש גם חברות היי טק שהם רצו לקחת אותנו לראות איך ההתמודדות

של המגזר של האקדמאים.

ישראלה בן אשר, יו"ר: אני אומרת, זה הדבר שחסר לי, שאין לנו את ה-

ליליאן סופר: בהחלט.

2.2.2014

שרי שילון: האם העיר נצרת היא באמת המקום שבו אנחנו יכולים ללמוד על הסיטואציה במגזר הערבי, או שזה משהו יוצא דופן? מכיוון שיש מקומות, רציתי לשאול אותך מה קורה עם כל העניין הזה שנקרא חמולות, הרי זה עניין שעוצר חלק עצום של האוכלוסייה שלא שייך לחמולה הנכונה. האם זה כבר נשבר או האם זה ממשיך? ובנצרת אין את זה, כיוון שנצרת באמת היא משהו מיוחד בתוך המרקם הזה.

ליליאן סופר: האמת היא, שרי, את צודקת, זה הערה נכונה. אבל אנחנו כועדה אני לא חושבת שנוכל להקיף את כל המקומות ואת כל היישובים ואת כל מה שנקרא החסמים והניואנסים של כל ישוב. אבל שם באמת חשבנו כן להראות את ההתמודדות היוצאת דופן שלהם בנושא של ההיי טק ורצינו גם ללמוד מה נעשה, לא רק מה לא נעשה. איך מתמודדים עם מה שיש.

ואז שאתה לומד גם מה שנעשה אתה יכול גם לדעת מה אתה רוצה לקדם. הם מקדמים את זה בצורה יוצאת מן הכלל עם חברות היי טק ואקדמאים. זה אחד וכן חשבנו להגיע לשם ולראות גם איך ההתמודדות. שתיים, העירייה הזאת הולכת להוביל גם את הנושא של מרכז הכוון תעסוקה מאוד מאוד גדול. אז חשבתי שכל הנושא הזה, וגם העמותות שעוסקות בנושא של אלימות נשים וכל זה, היה לנו שם מה שנקרא תמונה כוללת להכניס אותנו לשטח.

שרי שילון: היא באמת מקום יוצא דופן.

2.2.2014

ליליאן סופר: נכון. כל מקום שנלך שם אז הוא יהיה

יוצא דופן.

שלמה קלדרון: צריך גם את האיגוד המקצועי לשתף.

ישראלה בן אשר, יו"ר: רגע, לנחום יש הערה.

ליליאן סופר: אבל בהחלט אנחנו, אם יש פה הצעות

נוספות אני אשמח לשמוע.

נחום אסד: כל הסיפור הזה פשוט של ההחלפה

פה טיפה מעכב, אבל יש דיון ב- 12

לחודש ואז נדע לאן הכל מאחורינו ונסיים. רגע, אבל יש לי רעיון,

תגידו לי מה אתן אומרות. אולי נזמין, אני ראיתי את אורלי שניסתה

להציג לנו סרטון פה קצר שלא שמענו אותו, רק ראינו והיא ניסתה

לתרגם אותו. למה שלא נזמין פה לוועדה 2, 3, 4, 5 נשים שהצליחו

שלכל השאלות שלנו יש להן תשובות, איך הן פרצו את החסמים האלה,

על מנת שכשאנחנו נגיע לשטח אנחנו נהיה עם כלים הרבה יותר

טובים, שאלות הרבה יותר טובות ואולי יהיו לנו גם רעיונות טובים.

הסיור יקרה במרץ, בסדר? מה שלא יהיה יקרה במרץ. בואו ננסה לזמן,

אבל צריך להביא כמה נשים, לא רק ממשולש דרומי או צפוני או נצרת.

ואפשר גם להביא מהמגזר,

(מדברים ביחד)

2.2.2014

שלמה קלדרון:

יש חברות כנסת ערביות.

נחום אסד:

אז אתה יודע למה אני מעדיף לא
אותן? אני אגיד,

שלמה קלדרון:

לא, הן בשטח,

נחום אסד:

אני אגיד לך למה, לא בגלל שאני
פוסל, חס וחלילה, הן באות ממקום
אחר, הן באות מתוך נישה שקבוצה בחרה. אני מדבר על פורצות הדרך
שבאו מלמטה. אבל מהמגזר הערבי אפילו 2, שיש לנו פה, ולהביא
מישהו מהדרוזים,

(מדברים ביחד)

נחום אסד:

ברגע שיש לנו כזה פאנל אנחנו נוכל
לקבל אינפורמציות שסתם אנחנו
מדמיינים אותן עכשיו וכשנגיע לשטח אנחנו נהיה הרבה יותר חכמים.
בואו ניקח את זה על עצמנו. אנחנו יכולים לעשות ישיבה נוספת
החודש אפילו עוד אחת בפברואר, עוד ישיבה. בעיקר שיהיו לנו
נציגויות ולזמן ישיבה וכשנגיע לסיור נהיה חכמים יותר.

יונתן דקל:

מצוין. קדימה.

ישראלה בן אשר, יו"ר:

על הכיפק.

2.2.2014

נחום אסד: אני אגיד לכם, אז אני אומר, ואני אומר לכם שזה נורא קל, כי אפשר מהמגזר הדרוזי אין לנו בעיה להביא, יש לנו גם ראשי מרחבים כאלה שיכולים ויש להם, משולש צפוני ומשולש דרומי יש לנו, אבל תביאו גם את אלה שהם לא פוליטיקאית,

ישראלה בן אשר, יו"ר: אנחנו צריכים מהמגזר הבדואי אבל גם.

(מדברים ביחד)

שרי שילון: ... סרסור היא עובדת שטח שעבדה בהשמה של נשים ערביות,

נחום אסד: אבל אנחנו רוצים גם את זאת שיצאה מהמקום שאמרו לה שימי את הכאפייה ושימי את הזה ואל תצאי מהבית.

(מדברים ביחד)

ישראלה בן אשר, יו"ר: אוקי, אז ההחלטה שמתקבלת היא שאנחנו נקיים ישיבה מקדימה לסיור. מה שאני מבקשת זאת אומרת מהמגזר הערבי אבל מארבע היחידות המשמעותיות, שזה מוסלמיות, נוצריות, דרוזיות ובדואיות,

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

שלמה קלדרון:
אני לוקח את הדרוזי עלי. המבקרת של דלית אל כרמל תהיה פה. המבקרת הפנימית של דלית אל כרמל.

ישראלה בן אשר, יו"ר:
עכשיו, מבחינת מפגשים, אנחנו הולכים על ימי ראשון, זה יום הועדה.

נחום אסד:
בואו ניקח את ה- 23, שזה השבוע האחרון. יש לנו זמן התארגנות, יש לנו זמן להוציא הזמנות וגם אתם לדבר עם אותן נשים שיגיעו.

שלמה קלדרון: אני אביא.

נחום אסד: אתה תביא? אתה יודע מה,

ישראלה בן אשר, יו"ר: 23, תרשמו, 23.2, זה יוצא יום ראשון.

נחום אסד: שלמה, אבל אתה צריך מהר לתת לנו תשובה.

ישראלה בן אשר, יו"ר: ב- 14:00.

ליליאן סופר: אני רוצה לבדוק את המגזר הבדואי.

2.2.2014

ישיבת הועדה למעמד האישה

מה שאנחנו מסכמים זה שגם שלמה
וגם לילי וגם שרי, את יכולה את מי

ישראלה בן אשר, יו"ר:

להביא?

אני רוצה לבדוק. אני הערבי והבדואי
וכמובן, אני חושבת שגם בדרוזי.

ליליאן סופר:

עזבי, בדרוזי שלמה מביא. איזה ערבי,
מוסלמי או נוצרי?

ישראלה בן אשר, יו"ר:

שניהם אפשר. אין בעיה.

ליליאן סופר:

תדברי בבקשה עם חגית באר, היא
באה מהבדואים, מהאזור של הנגב

נחום אסד:

ויש לה שום לא מעט, שתביא לכאן מישהי פורצת דרך. בסדר? יש לנו
את,

(מדברים ביחד)

הבקשה שלי זה שתעבירו לי את
השמות שנוכל לדבר איתן, בסדר?

ישראלה בן אשר, יו"ר:

תודה רבה.

הישיבה נעולה

החלטות שנתקבלו בישיבת הועדה
למעמד האישה של בינ"ה
בישיבתה בתאריך 2 בפברואר 2014

שונות .1

- יו"ר הועדה, ישראלה בן אשר, וחברת הועדה, מרים פרקש, ערכו סקירה על מקורות יום האם בארץ ובעולם.

- יו"ר הועדה סיפרה לחברי הועדה כי היא מתעתדת להשתתף, יחד עם חברת הועדה שרי שילון, בדיון בכנסת שיעסוק בתחום הכלכלי הקשור למשפחות חד הוריות. יו"ר הועדה הוסיפה כי יעסקו בנושא זה באחת הישיבות הבאות של הועדה.

- יו"ר הועדה הציגה בפני חברי הועדה סקירה אודות פועלה של שולמית אלוני ז"ל.

- התקבלה החלטה לקיים ישיבה מקדימה לסיור שייערך בנצרת. הישיבה תכלול שמיעה של ארבע נשים מהמגזר הערבי מארבע היחידות המשמעותיות: מוסלמיות, נוצריות, דרוזיות ובדואיות.